

Suloisessa sinessä

kukkii kirkontornin metallikatto. Sen ympäri häilyvät pääskyjen huudot, sen ympäröi koskettavin sinisyys. Aurinko kulkee korkealla sen yllä ja värjää pellin, vaan ylhäällä tuulessa hiljaa kiekuu tuulikukko. Kun sitten kellon alla laskeutuu portaita alas, se on asetelma, sillä kun niin kovin erillään on hahmo, ihmisen muotoutuvuus tulee esiin. Ikkunat, joista kellot kaikuvat, ovat kuin portteja kauneuteen. Nimittäin koska portit jäljittelevät luontoa, nuo ovat metsän puiden kaltaiset. Mutta puhtaus on kauneutta myös. Sisällä eroavaisesta syntyy vakava henki. Kuitenkin niin yksinkertaiset ovat kuvat, niin kovin pyhät, että niitä usein todella pelätään luonnehtia. Taivaisilla kuitenkin, aina hyvillä, aivan yhdellä kertaa, kuin valtakuntina, on nämä: hyve ja ilo. Ihmisen on lupa jäljitellä sitä. Voiko, kun silkkää huolta elo, ihminen katsoa ylös, kysyä, tahdonko myös olla tuollainen? Kyllä. Niin kauan kuin ystävällisyys, puhdas, asuu sydämissä, ei onnettomasti ihminen mittaudu jumaluuteen. Onko jumala tuntematon? Onko hän ilmi kuin taivas? Pikemmin uskon niin. Se on ihmisen mitta. Ansioitumisaatosten täytenä, silti runollisesti, ihminen asuttaa maata. Kuitenkaan yön varjo tähtineen ei ole puhtaampi, jos voin sanoa niin, kuin ihminen, jumalan kuvaksi kutsuttu.

Löytyykö maan päältä mittaa? Ei lainkaan. Eiväthän luoja maailmat rajoita ukkosenkulkua. Kukkakin on kaunis, koska kukkii auringon alla. Usein voi elosta löytää myös kukkia kauniimmaksi kutsuttavaa. Oi! tiedänhän! Sillä vuotaa verta sydämin, hahmoin, ei enää olla kokonainen, onko se jumalan mieleen? Vaan sielun, niin uskon, on pysyttävä puhtaana, muutoinhan ulottuu mahtavaan siivillään kiitoslauluin kotka ja niin monen linnun äänet. Olemus on se, hahmo se on. Kaunis puro, niin kimallat koskettaen, kun kovin kirkkaana virtaat, kuin jumalallisen silmä linnunradan poikki. Tunnenhan sinut, mutta silmästä juoksee kyneleet. Ympärilläni luomisen hahmoissa näen kukkivan kirkkaan elon, sillä en kevin perustein vertaa sitä yksinäisiin kirkkomaan kyyhkyihin. Vaan minut näyttää murehduttavan ihmisten nauru, sillä minulla on sydän. Tahtoisinko olla komeetta? Uskon niin. Niillä on lintujen nopeus; ne kukkivat tulta ja ovat puhtaat kuin lapset. Suurempaa ei ihminen rohkene toivoa. Myös hyveen kirkkautta ansaitsee kiittää vakavan hengen, joka kulkee tarhan kolmen pylvään välillä. Suloisen neidon on seppelöitävä päänsä myrtein, koska on yksinkertainen olemuksin ja tuntein. Mutta Kreikassa kasvaa myrtti.

Kun ihminen katsoo peiliin ja näkee kuvansa siinä, kuin maalattuna; se muistuttaa ihmistä. Ihmiskuvalla on silmät, missä kuulla on valo. Kuningas Oidipuksella on silmä liikaa kenties. Tämän miehen kärsimykset ovat näöltään vastaan kuvaa, ilmausta, sanomista. Kun näytelmä esittää moista, johtuu se siitä. Mutta millaista minulle on, kun sinua mietin? Kuin puro, jonkin lopusta tempaudun siihen, mikä on suuri kuin Asia. Tietenkin Oidipus kärsi tämän. Eivätkö myös Dioskuurit ystävydessään kantaneet tämän tuskan? Kärsimys nimittäin on, kuten Herkules, taistella jumalan kanssa. Ja jakaa kuolemattomuus kadehtien tätä eloa, kärsimys myös. Ja onhan myös kärsimys ihmisen peittyä pisamiin, moniin pisamiin aivan peittyminen! Sen tekee kaunis aurinko: siis nostaa esille kaiken. Nuorille merkitsee tien se säteiden suloin, kuin ruusuin. Oidipuksen kantamat tuskat ovat kuin köyhän miehen valitus, että häneltä puuttuu jotain. Laioksen poika, Kreikan köyhä muukalainen! Elämä on kuolemaa, ja kuolema on elo myös.

Suomentanut Johan L. Pii

(alun perin: In lieblicher Bläue. *Gesammelte Werke*. Fischer Taschenbuch Verlag, Frankfurt am Main 2008, 673–675.)